

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішення _____ сесії обласної

ради _____ скликання

_____ 2021 року № _____

Обласна Програма

**із забезпечення житлом дітей-сиріт, дітей,
позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх
числа на 2021-2023 роки**

**м. Чернігів
2021 рік**

Зміст

	стор.
1. Паспорт обласної Програми із забезпечення житлом дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа на 2021-2023 роки (далі - Програма).	3
2. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма.	5
3. Мета Програми.	7
4. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, обсягів та джерел фінансування, строки та етапи виконання Програми.	7
5. Завдання, заходи реалізації Програми та результативні показники.	8
6. Напрями діяльності та заходи Програми.	9
7. Координація та контроль за ходом виконання Програми.	9
8. Додаток 1. Ресурсне забезпечення Програми.	10
9. Додаток 2. Напрями діяльності та заходи Програми.	11
10. Додаток 3. Прогнозовані обсяги фінансування Програми в частині придбання житла (у розрізі сільських, селищних, міських об'єднаних територіальних громад).	16
11. Додаток 4. Результативні показники Програми.	18
12. Додаток 5. Порядок надання і використання коштів субвенції з обласного бюджету місцевим бюджетам на виконання заходів Програми.	19
13. Додаток 6. Акт обстеження стану житлового приміщення (будинку, квартири).	25

ПАСПОРТ**обласної Програми із забезпечення житлом дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа на 2021-2023 роки**

1.	Ініціатор розроблення Програми.	Обласна державна адміністрація
2.	Дата, номер і назва розпорядчого документа органу виконавчої влади про розроблення Програми.	Доручення Прем'єр-міністра України від 09.11.2020 № 45970/0/1-20 за результатами Всеукраїнської наради з питань формування та реалізації державної політики у сфері прав дітей, зокрема стосовно забезпечення права дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, на сімейне виховання, проведеної 03.11.2020, розпорядження голови облдержадміністрації від 10.02.2021 № 76 «Про розроблення проекту обласної Програми із забезпечення житлом дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб та громадян з їх числа на 2021-2023 роки»
3.	Розробник Програми.	Служба у справах дітей обласної державної адміністрації
4.	Співрозробники Програми.	Чернігівський обласний центр соціальних служб, виконавчі комітети сільських, селищних, міських рад об'єднаних територіальних громад
5.	Відповідальний виконавець Програми.	Служба у справах дітей обласної державної адміністрації
6.	Учасники Програми.	Департамент сім'ї, молоді та спорту обласної державної адміністрації, Чернігівській обласний центр соціальних служб, виконавчі комітети сільських, селищних, міських рад об'єднаних територіальних громад
7.	Термін реалізації Програми.	2021-2023 роки
7.1.	Етапи виконання Програми.	-
8.	Перелік місцевих бюджетів, які беруть участь у виконанні Програми.	Обласний, сільські, селищні, міські об'єднаних територіальних громад
9.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації	10732,6 тис. грн

	Програми, всього, у тому числі:	
9.1.	коштів обласного бюджету;	1073,3 тис. грн
	коштів бюджетів сільських, селищних міських об'єднаних територіальних громад;	9124,3 тис. грн
	коштів інших джерел.	535,0 тис. грн

1. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма

Житлова проблема на сьогодні є однією з найгостріших соціальних проблем в Україні і в області зокрема. Незадовільний стан забезпечення житлом соціально незахищених категорій громадян вимагає вжиття заходів щодо створення сприятливих умов для залучення місцевих органів влади до вирішення цієї проблеми.

Відповідно до ч. 1 ст. 33 Закону України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування» діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, які досягли 16 років, у разі відсутності в таких дітей житла мають право зараховуватися на квартирний облік та соціальний квартирний облік за місцем їх походження або проживання до встановлення опіки, піклування, влаштування в прийомні сім'ї, дитячі будинки сімейного типу, заклади для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, за заявою опікуна чи піклувальника, прийомних батьків, батьків-вихователів, адміністрації закладу, де проживає дитина, або органу опіки та піклування. Після завершення перебування у відповідних закладах, дитячих будинках сімейного типу, прийомних сім'ях або завершення строку піклування діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, а також особи з їх числа протягом місяця забезпечуються соціальним житлом до надання їм благоустроеного жилого приміщення для постійного проживання.

Згідно з ч. 4 ст. 46 Житлового Кодексу України, особи з числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, після досягнення 23 років не втрачають право на позачергове отримання жилого приміщення, за умови їх перебування у встановленому порядку на обліку громадян, які потребують поліпшення житлових умов, на момент досягнення 23-річного віку.

В області спостерігається незначна тенденція зменшення кількості дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування. Зокрема, протягом 2016-2020 років їх загальна чисельність скоротилась майже на 3,5%, але питома вага таких дітей, що не мають житла, залишається стабільно високою: від 19,6% на 01.01.2017 до 12,5% на 01.01.2021. Відповідно до звітів про збереження житлових прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, (державна статистика форма 1 ЗЖД - річний), забезпечення житлом з настанням повноліття впродовж 2016-2020 років потребувала значна кількість осіб:

Числові показники	За відомостями звіту 1 ЗЖД-річний станом:				
	на 01.01.17	на 01.01.18	на 01.01.19	на 01.01.20	на 01.01.21
Кількість дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, у регіоні (за первинним обліком), осіб	2077	2036	2042	2030	2004

З них:					
- мають житло на праві власності, співвласності;	276	256	270	232	212
- мають житло на праві користування;	1393	1390	1521	1535	1542
- не мають житла.	408	390	251	263	250
У відсотках, до загального числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування	19,6%	19,2%	12,3%	13,0%	12,5%

Починаючи з 2017 року, до вирішення проблем забезпечення житлом дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа стала активно залучатись держава. Впродовж останніх чотирьох років за рахунок коштів субвенції з державного бюджету у розмірі 34034,2 тис. грн житловими приміщеннями, в тому числі і соціального призначення, забезпечено 97 осіб. Крім того 84 особам призначена грошова компенсація на суму 34201,80 тис. грн для придбання житла у 2020-2021 роках. Всього з державного бюджету на цю мету спрямовано видатків загальним обсягом 68236,0 тис. грн.

Викликає занепокоєння ситуація стосовно придбання житла для цієї категорії громадян за рахунок фінансових ресурсів місцевих бюджетів та розподіл житлових приміщень з власного житлового фонду. Впродовж 2016-2020 років на цю мету місцевими органами влади було спрямовано тільки 2055,6 тис. грн, всього отримали житло лише 90 дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа, в тому числі 55 осіб за рахунок обласного соціального гуртожитку в м. Ніжин:

Кількість дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа, які отримали житло за рахунок:	У тому числі по рокам:				
	2016 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік	2021 рік
- придбання за кошти місцевих бюджетів;	3	12	2	3	1
- житлового фонду місцевих територіальних громад;	7	2	1	3	1
- соціального гуртожитку.	18	14	7	7	9
ВСЬОГО по кожному року	28	28	10	13	11
ВСЬОГО впродовж 2016-2020 років	90				

За інформацією місцевих органів влади на відповідних обліках громадян, які потребують поліпшення житлових умов і надання їм жилих приміщень, в області станом на 01.02.2021 перебуває:

Кількість дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа (в тому числі після досягнення 23 років), які потребують забезпечення житлом, осіб	З них за віком:			
	від 16 до 18 років, осіб	від 18 до 23 років, осіб	від 23 до 35 років, осіб	понад 35 років, осіб
1360	229	566	511	54

Беручи до уваги вимоги ст. 3 Закону України «Про приватизацію державного житлового фонду», з розрахунку санітарної норми 21 кв. метр загальної площі на 1 наймача та додатково 10 кв. метрів на сім'ю з 1 особи, середня норма забезпечення житлом дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа становить 31,0 кв. метр.

Розрахункова потреба фінансування із бюджетів усіх рівнів на забезпечення житлом таких дітей та осіб, на 2021-2023 роки, виходячи з вимог наказу Міністерства розвитку громад та територій України від 16.12.2020 № 311 «Про показники опосередкованої вартості спорудження житла за регіонами України» та враховуючи вартість 1 кв. метру загальної площі житла 13,248 тис. грн, складає 410,7 тис. грн за один об'єкт нерухомості.

В області на квартирному обліку перебуває 229 дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, віком від 16 до 18 років.

З 108 дітей вищезазначеної категорії, що протягом II-го півріччя 2020 року досягли повноліття, надано житло у регіоні лише 1 особі.

Низький рівень забезпечення житлом дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа залишається однією з найгостріших соціальних проблем, яка не може бути розв'язана без участі органів місцевого самоврядування і потребує розробки та впровадження відповідної обласної Програми.

З врахуванням пропозицій сільських, селищних, міських рад об'єднаних територіальних громад, передбачається протягом 2021-2023 років забезпечити житлом 30 дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа, в тому числі після досягнення 23 років за умови їх перебування у встановленому порядку на обліку громадян, які потребують поліпшення житлових умов, на момент досягнення 23-річного віку.

Загальна потреба фінансування із бюджетів усіх рівнів (виходячи з їх реальних можливостей) на забезпечення житлом становить 10732,6 тис. грн.

2. Мета Програми

Основною метою Програми є вирішення пріоритетних завдань державної політики у сфері реалізації житлових прав дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа.

3. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, обсягів та джерел фінансування, строки та етапи виконання Програми

Розв'язати проблему можливо шляхом:

- придбання житла для дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа (в тому числі після досягнення 23 років);
- забезпечення функціонування соціального гуртожитку;
- залучення коштів підприємств, організацій та установ, зацікавлених у забезпеченні житлом своїх працівників, у тому числі осіб з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Фінансування Програми визначатиметься щороку за рахунок обласного бюджету, бюджетів сільських, селищних, міських об'єднаних територіальних громад, з урахуванням їх можливостей та інших джерел, не заборонених чинним законодавством.

Орієнтовний обсяг фінансування Програми на 2021-2023 роки складає 10732,6 тис. грн, в тому числі по обласному бюджету – 1073,3 тис. грн та може коригуватися під час її виконання в залежності від потреби, фінансових можливостей обласного бюджету та з дотриманням вимог ст. 85 Бюджетного кодексу України.

Програма виконується в один етап протягом 2021-2023 років.

4. Завдання, заходи реалізації Програми та результативні показники

Програма розроблена Службою у справах дітей обласної державної адміністрації на підставі пропозицій сільських, селищних, міських рад об'єднаних територіальних громад. Заходи Програми спрямовані на реалізацію житлових прав та забезпечення житлом дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа, в тому числі після досягнення 23 років за умови їх перебування у встановленому порядку на обліку громадян, які потребують поліпшення житлових умов, на момент досягнення 23-річного віку.

Ресурсне забезпечення Програми наведено у додатку 1.

Напрями діяльності та заходи Програми визначені у додатку 2.

Прогнозовані обсяги фінансування Програми в частині придбання житла (у розрізі сільських, селищних, міських об'єднаних територіальних громад) наведені у додатку 3.

Результативні показники Програми зазначені у додатку 4.

Порядок надання і використання коштів субвенції з обласного бюджету місцевим бюджетам на виконання заходів Програми та акт обстеження стану житлового приміщення (будинку, квартири) визначені у додатках 5, 6.

Виконання заходів Програми дасть змогу:

- забезпечити збереження житла, яке на праві власності (співвласності) або праві користування належить дітям-сиротам, дітям, позбавленим батьківського піклування;
- придбати об'єкти нерухомості для 30 дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа (в тому числі після досягнення 23 років);
- забезпечити тимчасовим житлом дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа.

5. Напрями діяльності та заходи програми

Напрями діяльності програми, в тому числі заходи, строки виконання заходів, їх виконавці, обсяги та джерела фінансування з розбивкою за роками та очікуваний результат від їх виконання зазначені у додатку 2.

6. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Виконання Програми здійснюється шляхом реалізації виконавцями заходів, зазначених у цій Програмі.

Безпосередній контроль за реалізацією заходів Програми, координацію дій між виконавцями Програми, визначення порядку взаємного інформування та звітування здійснює Служба у справах дітей обласної державної адміністрації або Департамент сім'ї, молоді та спорту обласної державної адміністрації.

Служба у справах дітей обласної державної адміністрації або Департамент сім'ї, молоді та спорту обласної державної адміністрації подає щорічно до 15 лютого звіт про виконання Програми Департаменту розвитку економіки та сільського господарства обласної державної адміністрації та постійній комісії обласної ради з питань сім'ї, молоді, спорту та туризму.

Інформація про хід виконання Програми та ефективність реалізації її заходів може заслуховуватись обласною радою в строки та спосіб, визначені нею.

Протягом двох місяців після закінчення встановленого строку дії Програми Служба у справах дітей обласної державної адміністрації або Департамент сім'ї, молоді та спорту обласної державної адміністрації складає заключний звіт про результати її виконання та подає його на розгляд обласної ради разом із пояснювальною запискою про кінцеві результати виконання Програми.

*Начальник Служби у справах дітей
обласної державної адміністрації*

Людмила ЗЕЛЕНЬКО